ספר הישר — השער השישה עשר - אזכור בו קצת חמודות העולם הבא, וכנגדם אזכיר פגעי העולם הזה ומכשלותיו ורעותיו.

השער השישה עשר - אזכור בו קצת חמודות העולם הבא, וכנגדם אזכיר פגעי העולם הזה ומכשלותיו ורעותיו.

דע, כי תלאות העולם הזה ורעותיו וכל מום אשר בו לא יכירם הכסיל, כי אם המשכיל. בעבור כי תלאות העולם ורעותיו מכוסות בשכיותיו ותענוגיו, ועל כן לא יכירן הכסיל. כמו אשה רעה, אשר יחשוק אדם אותה, ולא יכיר כל מום אשר בה באהבתו אותה, רק כשיראה אותה אדם אחר אשר לא יאהבנה, הוא יכיר כל מום אשר בה. וכן העולם הזה, בעוד שיעסוק בו האדם, ולא יכיר רעותיו מרוב אהבתו אותו, וכשייפרד ממנו אז יכירן.

ודע, כי רעות העולם הזה עצמו מספר ואין להן תיכלה, וכנגדן הן טובות העולם הבא. כי אנו רואים העולם הזה אינו קיים, וכל שוכניו יבלו ויאבדו, וכל טובו לא יעמוד. והעולם הבא קיים, ושוכניו לא יבלו, וטובו לא יחלוף. העולם הזה לא יבטח אדם בעוזו וכבודו, והעולם הבא יבטח אדם בטובתו כי לא תסור. העולם הזה מלא אנחות, ופחד, וצרות, ותהפוכות, ושמועות רעות, וחליים משונים, ועוונות, ואיבות, ומלחמות, וקלון, וחרפה, ומיתות, ודבר, ויגיעה, ועבודה קשה. והעולם הבא מלא שלוה, והשקט ובטחה, ושמחה, וחיים נצחיים, ובריאות. ושלום, וכבוד, ומנוחה. העולם הזה לא יאמין אדם בעצמו ולא בצדקתו עד יום מותו, ואפשר שיהיה צדיק ועובד אלהיו כל ימיו, ובאחריתו יהיה נבל ויהיה כל יגיעו לריק, והעולם הבא כל מי שיימלט בצדקתו לא יפחד, הצדק והיושר אשר בו לא ישתנה ולא ייהפך.

העולם הזה הוא מערת פריצים, ונוה הרשע, ומלא מאנשי בליעל והם המתענגים בטובות העולם. אך רוב הצדיקים אשר בו ניגשים, ומעונים, וחולים כל ימיהם ומאוסים, להודיעך כי אין העולם הזה נוה החסידים. אך העולם הבא הוא נוה האמת, והאמונה, והיושר, והזכות, והחסידים הם מתענגים בטובתו, ואין בו חלק ונחלה לרשעים, ולא ינוחו בו כי אם הקדושים הטהורים. העולם הזה כל חדש אשר בו יבלה וכל מתחיל יכלה, אך העולם הבא לא תבלה טובתו, ואין לו תכלית וסוף. העולם הזה טובתו ועשרו, גורם לבני אדם לגנוב, ולעשוק, ולחמוד, ולעשות אונאות, והעולם הבא, טובתו וכבודו, גורם לאדם לעשות יושר וצדק, ויעיר רוחו לעבודת האל. העולם הזה - מבחר תענוגיו איננו כי אם בענינים מאוסים ונבזים, כגון חברת הנשים אשר אין טינוף כמוה, אך העולם הבא אין תענוגיו אלא בענינים קדושים זכים וצחים, כגון שיראה זיו השכינה, ויתחבר עם המלאכים ויעשה כמעשיהם להלל לשם יוצרו, ברוך הוא.

העולם הזה בתענוגיו יסכל החכמים, וישיא הגדולים, ויקח טעם הזקנים, ויעוור פקחים, עד אשר ימשכם אחריו ויתלכדו במוקשיו, אך העולם הבא מחכים הפתאים, ופוקח עורים, ונותן דעת לכסילים, ויעורר הישנים, וישכיל המהוללים. העולם הזה על פי הטובה והעושר והכבוד, אשר ישיג האדם ממנו, יהיה רוב יגיעו ועסקיו ביום ובלילה, אך העולם הבא כפי הטובה, אשר ישיג האדם בו, כן תהיה רוב מנוחתו ושלוותו, ותסור יגיעתו וכל עסקיו.